

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel [helyeseljük.] XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Évi 22 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden keddén, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter L., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Parlamentári vita.

A néppártot szidni liberális kötelesség volt egész attól az időtől fogva, a mikor megalakult. Kezdték a zsidó gyerekek jerikói lármával és csakugyan sikerült sok okos embernél ledönteni az igazságosság falazatát.

Ha valaki gondolkozni tud és akar, olvassa el a párt feliratát a Felséghez, olvassa el azokat a beszédeket, a melyeket a felirati vitánál a néppárt képviselői, Zichy János gróf, Ernst Sándor dr., Rakovszky István mondtak és meg fog győződni róla, hogy van a néppártban annyi hazafiasság, mint akárki fiában és a meggyőződésnek, elvhűségnek oly fegyvereit vizsgálja a harcba, a melyet kénytelen respektálni a legsötétebb elfogultság is.

A régi nemzeti párt legszinpatikusabb pártja volt Magyarországnak. Különösen a középosztály, az intelligencia körében hódított. Az erős nemzeti érzés, Deák Ferenc alkotásának tovább építése és többé-kevésbé a keresztény — mondjuk katolikus — álláspont védelmezése volt vol egyik jellemző vonásuk. Beadták a derekukat. Beolvadtak a nagy kohóba s most azt se tudják, vannak-e, nincsenek-e? Úgy állanak benn a pártban, mint Sanyaró Vendel a mézárszék előtt. Reménykednek — a régi rendszer, a mely édes ígéretekkel és frázisokkal behálózta őket, kitolja a szemüket egy-egy állással, a mely hatalom és még sem hatalom.

A néppárt átvette a régi nemzeti párt szerepét a parlamentben. A különb-

ség közöttük csak az, hogy a néppárt nyíltan és bátran angosztolja az elvet, hogy *Magyarország legyen a keresztényeké* s e mellett az elv mellett szembeszáll a gyűlölettel, a magasra feldagadt liberális áramlat kereszténytelen jogtiprásaival.

A néppárt keresztény párt. Ezért van benne gyökere Magyarország östálajában s benne lesz mindaddig, míg Magyarországnak a keresztény elveknek hivei lesznek. És azért, mert keresztény párt, szemben találja a gyűlölet egész rendszerét. Ugyebár önkénytelenül jut az ember arra a gondolatra, hogy miként juthattunk egy-két évtized alatt ennyire, hogy a keresztény elvek vörös posztója legyenek a megvadult liberalizmusnak.

Vádolták a néppártot a nemzetiségekkel való paktálással Persze azt egyik ellenfele sem merde bevallani, hogy ezt a fekete vádat éppen most, a választások alkalmával fényesen megcáfolta a párt, midőn a nemzetiségi jelöltek ellen — ámbár közöttük katolikus pap is volt — ellenjelöltet állított és végigküzdötte a harcot. Ezt persze be nem ismerni a liberális igazságszeretet.

Vádolni szokták, hogy aulikus politikát követ. A király iránt való becsületesség minálunk persze áulás-számba megy. A Tisza és Bánffy-kormány egy keserves litániára valót alkudtak el a nemzet jogaiából, öröküket átvette a mostani kormány és senkinek nem jut eszébe ez alázatos politikát megvádolni.

Jól mondja ezzel szemben a néppárt: *„Állami szuverenitásunk azon az alapon nyugszik és abból a szellemből*

táplálkozik, a mely első szent királyunk, Szent István törvényeiből és intézményeiből reánk maradt.“ S ebben a szt. István államban nemcsak a keresztény szellemre mutat rá, nem egyedül hazánk keresztény volta az ideálja, hanem *szuverén, önálló* volta is. Nekünk *önálló államiság, nemzeti egység és intézményes szabadság* kell.

Sőt a néppárt tovább megy Amire nagy hazafiaknak kikialtott Széll és társai nem mernek vállalkozni, arra is bátorságot vesz az »udvari politikát« üző néppárt. A katonai nevelés körül s a magyar ezrednél a tisztikarnak törvényeink értelmében lehetőleg magyar honpolgárokkal való kiegészítésénél a magyar államiság jogos igényeinek az új véderő-törvényben figyelembe vételét követeli. Ime, hozzányult a katonai kérdések nehátsvirágához is, mert a néppárt nem fél, nem hunyázkodik, hanem jár az igazságos egyenesség útján.

Nem ígér vámközösséget se, mert a két kormány intézkedéseinek eredményei ismeretlenek. A néppárt pedig csak olyan szerződésekbe mehet bele Ausztriával, csak úgy mint a kereskedelmi szerződéseknel Németországgal, a melyekben mezőgazdaságunk és iparunk védelmet talál s lendületet nyer. Valóban politikai okosság volt a néppárt részéről, hogy hivatalosan is nyitott kérdéssel vallja a vámterület önálló vagy közös voltát. Megmutatta ezzel is, hogy a kérdéseket nem formák, vagy Széll módjára formulák szerint mérlegeli s oldja meg, hanem a dolog lényegére, a kérdés méhébe te-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

Mit nekem a délibábnak . . .

Aggteleki (Ullein) Ferenc.

Mit nekem a délibábnak
Csalfa, lányos képe!
Mit nekem az egész világ
Mámorító kéje!
Csak te légy hü, s el ne hagyj!
Az én vigaszom maradj,
Picziny kis pohárnak
Habzó, gyöngyszeme!

Mit törődöm én a szívnek
Ezer panaszával!
Mit a lélek gyötrelmével,
Kinos jajszával!
Csak te légy hü, . . .

Pörölhet a feleségem,
Zsémbehet egész nap;
Elszokott már az én ajkam, . . .
Csókot csak ritkán kap.
Csak te légy hü, . . .

Mit nekem a gyereksírás
Agybontó lármája!
Kis fiannak magas »C«-ben
Sivítő trillája!
Csak te légy hü, . . .

Nem panaszlom én fel soha,
Hogy nincs hús a tálba!
Bolond, ki a szegénységért
Éggel porbe szállna.
Csak te légy hü, . . .

Krumpli reggel, krumpli délben,
Krumpli vacsorára;
Magszokja e delikáteszt
Szegény ember szája.
Csak te légy hü, . . .

Nem törődöm én a cipész,
S szabó számlájával,
Sem az ügyvéd levelével
És mások bajával.
Csak te légy hü, . . .

Népes bár az én családom,
(Isten orgonája)
Még sem félnek, ha a gólya
Háztetőnkre szállna.
Csak te légy hü, . . .

Nem félek én semmitől sem,
S nincs gondom másra;
Csak a szemem, édes nedű,
Gyöngyözésed lássa!
Azért légy hü, . . .

Te vagy az én vigasztalóm,
Búzó barátom;
Azért zokog az én szívem,
Ha mulásod látom.
Azért légy hü, . . .

Csak el ne hagyj, csak el ne fogyj,
Kis hordócskám gyöngye!
Elmulásod megsíratná
Érző szívem könnye!
Azért légy hü, . . .

Ha nem lészel: bántani fog
Párom perpatvarja;
Gyereksírás, végrehajtó,
Lelkem megzavarja.
Panasz él majd ajkamon,
Búvirág nő arcomon,
Te miattad.

Mai lapunk 4 oldal.

kint. Előtte a gazdasági, társadalmi szempontok s érdekek a mérvadó.

Megelőzte a néppárt a kormányt a választási törvények revíziójának benyújtásával. Erről a fontos kérdésről a trónbeszéd hallgatott.

Természetesen a visszhang se adta vissza. Széll és Falk s velük a többség is hallgattak. Pedig nem hisszük, hogy ne látnák a választási törvények abszurd, igazságtalan voltát. Miért hallgattak tehát?

Igy mehetnék tovább a feliratban megérintett kérdéseken s mindenütt látnók, hogy a néppárt nemcsak a revízióban tér el s tud újat mondani. S nemcsak új javaslatokat vet a szőnyegre, hanem még a közös kérdéseknél is van egy-egy árnyalat, sokszor nagyon markáns, mely a kormány és a néppárt felfogását elválasztja. A közigazgatási reform, az adók rendezése, a szociális kérdések, a gyűlekezési szabadság és a többi társadalmi, magánjogi, gazdasági, erkölcsi kérdések mindegyikénél észrevehetni azt.

Megmutatta, hogy a haza érdekeit mélyen érintő kérdéseket átéri s felfogja, s azt bátorsággal követeli a trón számolyánál is. Bátorabban, hazafiasabban és öntudatosabban, mint azok, kiknek az ez időszert kötelességük volna.

Városi közgyűlés.

Székesfejérvár szab. kir. városi törvényhatósági bizottsága tegnap d. e. 9 órákor közgyűlést tartott, a mely bizony nem válik dicsőségére a mi városunknak. Valósággal kupaktanács mintájára csinálták a dolgot, beszélt egyszerre 8–10 bizottsági tag s valósággal babiloni zavar támadt egy-egy tárgynál, ha véletlenül a városatyák nem voltak egy véleményen.

Fiáth Pál főispán az ülést megnyitván, Havranek József polgármester kelt fel szólásra s jelezvén, hogy az apostoli király kegye dr. Városy Gyula budapesti személnáriumi igazgatót helyezte a székesfejérvári püspöki székre, indítványozza, hogy Székesfejérvár szab. kir. városi törvényhatósága egy, a saját kebeléből kiküldendő küldöttséggel üdvözlje az új egyházfőt. A közgyűlés lelkesedéssel fogadta az indítványt s a főispán ajánlata folytán az üdvözlő küldöttség tagjait megválasztatták: Havranek József polgármester, Ré István főkapitány, dr. Fanta Adolf, dr. Saára Gyula, Farkasdy Dezső, Schlammadinger Antal, Karl József és Tóth Artur. Az így megalakult bizottság még e hét folyamán üdvözlözi az új főpáztort budapesti otthonában.

A polgármester indítványát az ügyrend szerinti tárgyalás követte. A szavazatszedő bizottság Sommer Mór elnöke mellett megalakulván a központi választmány tagjait megválasztatták: Almásy Ferenc 61, Fröschl János 54, Hübner Károly 46, Kövessy István 63, Laufenauer Ferenc 60, Löwy Károly 47, Ráday Lajos 62, dr. Saára Gyula 62, Tóth Artur 62, Tóth István főjegyző 63, Töltényi Antal 62 és Farkasdy Dezső 62 szavazattal. A megválasztott és jelenlevő bizottsági tagok az eredmény kihirdetése után nyomban le-tették az esküt. A választás megejtése után Tóth István főjegyző bemutatja az 1902. évi legtöbb adót fizetők (virilisták) névjegyzékét, a mit a közgyűlés tudomásul vesz s elrendeli, hogy a táblás kimutatás a belügyminiszterhez felterjesztessék.

A régi katonai élelmezési ház megvétele s az új élelmezési ház telkének átadása tárgyában

megkötendő szerződés tervezetét bár a közgyűlés egyhangulag elfogadja, Farkasdy Dezső biz. tag nem késik kijelenteni, hogy sajnálkozással veszi ezt tudomásul, mert ez a vétel egy nagy méretű tervvel volt kapcsolatban, a miből eddig semmi sem teljesült. De ha már így áll a dolog, leg-alább ama neményben ringatózik, hogy a Kos-suth-utcai prófunt-ház nem lesz afféle Pirosalma telek, a mely gyümölcsözés nélkül hevert éveken keresztül. Havranek polgármester válasza épen csak hogy szó nélkül nem hagyta e felszólalást, szavai komoly válaszhoz alig tekinthetők. Ez ügy tárgyalása után komoly vitára számítottunk, midőn a cselédügy rendezése tárgyában a városi tanács előterjesztése lön bemutatva. E nagyon is közérdekű tárgy iránt a bizottsági tagok épen nem érdeklődtek s minden eszmecsere nélkül elfogadták a tanácsi előterjesztést, mely szerint a cselédmenhely a régi városi kózkórház orvosi lakosztályában lenne elhelyezendő. A színházi szabályrendelet hasonló módon minden meg-jegyzés nélkül elfogadtatott. Hosszabb vitát kel-tett a szervezési szabályrendelet módosítása. Dr. Szabady József ajánlja, hogy a napibiztosi intéz-mény megszüntetése után a harmadik pénzszek-rény-kulcsot a pénzügyi tanácsos őrizze. Havra-dek polgármester elégségesnek tartja a két pénztár-kulcsot, dr. Saára Gyula ügyvéd pedig sehogy sem tartja helyesnek a felelősség rátuszkolását oly egyénre, a ki be nem folyhatik az ellenőrzésbe, ezért nem tartja jogos dolognak, hogy a pénz-szekerény harmadik kulcsát a pénzügyi tanácsos hordja magával. A két vélemény hosszabb vita-tása után Szabady ügyvéd felfogása került diadalra s a bizottság határozatilag kimondotta, hogy a pénzszekerény harmadik kulcsát a pénzügyi tanácsot őrzi.

Miután a fogyasztási adóhivatalra vonatkozó szabályrendelet kiegészítése tudomásul vétetett, a selyemszövő gyár ügyé került szőnyegre. A sör-háznak e célra való átadását 49 »igen« szavazat ellenében 26 »nem« szavazat ellensúlyozta s mert abszolút többségre volt szükség, a 22 »nem« sza-vazat győzött, de mert a selyem-gyár kérdésének bukni nem szabad, a főispán ez ügy újabb tár-gyalását a december 4-én tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozatába veszi fel.

A szállóhegyi kintlakás miatt kirótt pénz-büntetések elengedése kemény dió volt a bizott-ság részére. E tárgyhoz sok biz. tag szolt a nél-kül, hogy valaki komolyan tanulmányozta volna. Beszéltek elévülésről, a hatóság hibájáról, fegyelmi eljárásról, méltányosságról, de a tulajdonképeni anyagi igazságot senki sem tudta. A miniszter ugyanis a már lefizetett pénzbüntetések visszafi-zetését nem hagyja helybe, mert ez méltánytalanság volna azokkal szemben, a kik a pénzbüntetésnek megfelelő elzárás büntetést kitöltöttek. Hibáztatja a hatóságot, mert elhagyta évülni e büntetéseket. Fiáth báró főispán ajánlja, hogy ez ügyet ne bolygassák, maradjon meg a bizottság az ügy jelenlegi stádiumánál. Ráday Lajos jogérzetével ez eljárás ellenkezik, mert a ki annak idején tisztelettel meghajolt a hatóság ítélete előtt, fize-tett, az szenved kárt, a ki pedig maig sem fize-tett, menekül. Indítványozza a befizetett bírság-pénzek visszafizetését esetleg kegyelmi kérvény útján. Erre ajánlja a tisztí főügyészt, esetleg ő maga is megcsinálja. (Éljenezés) Lasits István biz. tag fején találja a szegyet s kijelenti, hogy annak idején a büntetés kirovásánál politikai szempontok vezették a hatóságot s ez valósággal korteseszköz volt, kéri a büntetés-pénzek visszafizetését. Havranek polgármester, Farkasdy és Saára ügyvédek, majd Ráday indítványozzák, hogy ez ügy felett napi-rendre térjenek, midőn Kovács István biz. tag

hosszabb beszédben aposztrofálja a hatóság, a miniszterium eljárását s beszédében ő is oda konktudál, hogy a kirótt pénzbüntetések vissza-fizetendők. Végre is a bizottság olyképp hozza meg határozatát, hogy mindazok, a kik kéri a bírság elengedését, a kérvény pártolólág terjesz-tessék fel a felsőbb hatósághoz.

Nagyobb nézeteltérés még a hatósági zá-logház felállítása körül keletkezett. Mohai Lajos főszámvevő Nemsils pénzügyi tanácsossal egye-temben a szegény nép érdekében felette szüksé-gesnek tartja a hatósági zálogház felállítását s a célt már az esetben is eredményel szolgálná, ha anyagi haszon nélkül a zálogháza szorult nép az eddiginél olcsóbb kamattal helyezhetné el a zálogtárgyat. Ráday és Dieballa alaposabb tanul-mányt, dr. Szabady nagy óvatosságot ajánl s egyelőre levétetni kéri a napirendről e tárgyat. Dr. Saára Gyula, majd ismét Mohay főszámvevő teljesen meggyőzik a bizottságot az intézmény hasznos voltáról s a közgyűlés egyhangulag hozzájárul az indítványhoz s e célra 100000 kor. kezdő-tőke kiutalását rendeli el a házipénztárból.

Az Erzsébet népkönyha javára 1000 kor. segély szavaztatott meg. — A színházi vasfüggöny 3 évre Hirschornnak adatik ki 300 korona bér-összegért hirdetés céljából. — A baromfi-kiállítás a tanács beszüntetni javasolja. A közgyűlés szükségesnek tartja s a szükséges összeget meg-szavazza. — A fűbér esedekességi ideje a sa-bályrendelet értelmében szeptemberre tetetett. — A városi tanítók részére a tanítói nagygyűlés alkalmából napidíj és utazási költség címén 12 kor. 80 fill. állapittatik meg. — A lovasberényi ut mentén levő trágyagödöröket a főkapitány beszüntette. Knittelhoffer János és társai kérel-mére a közgyűlés megengedte, hogy a téli hó-napok alatt bekerítve létesíthetnek ily gödöröket. — A kőolaj világítás tárgyában az eddigi szer-ződés megújittatott. — Katics Ferenc napidíjas ír-nok részére 120 kor. előleg kiutaltatott. — A szegények segélyezésére, valamint az egri hősök szobrára 100–100 koronát szavaz meg a köz-gyűlés. — Az Iskola-utca és Vörösmarty-tér rendezésével felmerülő költség (13264 k. 10 f.) kiutaltványoztatott. — A főkapitány által készí-tett bérkocsizási szabályrendeletet és díjszabást változatlanul elfogadta a közgyűlés.

Alig 15 20 bizottsági tag ült már csak a közgyűlési teremben, midőn d. u. 5 óra tájban a földmives iskola felállítását tárgyalták. Hübner Károly ajánlja, hogy minden lehető el kell kö-vetni az iskola felállítása érdekében. A közgyű-lés 20 hold földet s épületet ajánl fel e célra. — Az utcák burkolásának mikénti keresztülvitelére egy bizottság küldetett ki. A betervezett jelen-tés szerint a város bányái nem szolgáltatnak elég anyagot a kövezésre, épen ezért ajánlja a bazalt, granit vagy keramit-burkolatot. A bizottság a kérdés tárgyalásába nem bocsájtkozik, tekintet-tel a tagok csekély számára az ügy érdemleges tárgyalása a legközelebbi rendkívüli közgyűlésre tűzetik ki. Ezzel a közgyűlés d. u. 6 órákor vé-get ért.

UJDONSÁGOK.

— Erzsébet királyné emléke. A merre vezetett életének ösvénye, mindkét ol-dalán megnyitlak a szeretet virágai. Illatuk mindenkit boldogított, a tövisből csak az ő anyagi jóságú szívének jutott. Sápadtan, dideregve álltunk a ravatal előtt, a melyen a magyarok szerető és szeretett király-néja fektüd. Fehér gyászompában immár rideg sirüregében nyugszik a sirató asz-

szony, kit idegen marcona férfiak sirat-
uak s kinek elmúltával a magyarok szelid
szívü és erejében mégis hatalmas királya
összerogyva, kegyetlenül sujtva azt kiáltja:
„Mindennek vége.” Gyilkos tör döfte
keresztül a legnemesebb szívet, mi pedig
még mindig úgy érezzük, mintha ezt a
véres szerszámot most is a szívünkben
forgatnák. És sokszorosan érezzük ezt a
nagy királyné névünnepe. Kiki a maga
módja és tehetsége szerint megülte ezt a
most már fájdalmas ünnepet. Az elemi
iskolák növendékei egy-egy kis ünnepély
keretében emlékeztek meg a boldog em-
lékü királynéről, a székesegyházban ünnepi
gyásztisztviseltséget volt. A székesfejvári
róm kath. főgimnázium pedig mind min-
den nemes és hazafias ügyben, ugy ezen
kegyeletes ünnepen sem maradhatott tét-
len. Reggel 8 órákor gyászmise tartott,
melyet Erdőssy Bódog cist. tanár muta-
tott be a Mindenhatónak a főgimnáziumi
növendékpapok segédletével. Az isteni-
tisztület befejeztével az intézet dísztermé-
ben zártkörű ünnepély volt, melyet
dr. *Kapossy* Endre cist. tanár vezetése
mellett a énekkar nyitott meg. Majd
Debreczeny Miklós VIII. o. t. tanuló, az
önképzőkör tehetséges ifjúsági elnöke szé-
pen kidolgozott felolvasásban emlékezett
meg a nagy királynéről, a kinek nemesszívü-
ségét az intézet nagynevű igazgatója zá-
rószaiban igen szépen ecsetelte. A gyász-
ünnepet az ifjúsági kar éneke zárta be.
Ugyane napra volt kitüzve a budapesti
országos tornaverseny győzteseinek kitün-
tetése, illetőleg megjutalmazása. Az ér-
meket *Szenczy* Győző igazgató szép be-
széd kíséretében nyújtotta át a győztes-
eknek, a kik közül az első díj nyertese,
Magyar Kossa Sámuel már nem növen-
déke az intézetnek. A többiek mellé
Lanzerics Antal, a gimnázium jeles tor-
natanára tűzte a kitüntetést. *Mohay*
Lajos ezüst érmet, *Kreutz* József és
Dubovszky Elemér bronz érmet kaptak,
Meszlenyi Imre a súlydobásban elért
sikerének jutalmául egy díszes könyvvel
lön kitüntetve.

— **A »Székesfejvári Zenekedvelő-Egye-
sület«** alakuló közgyűlését f. hó 17-én d. e. 11
órákor tartotta meg a városház nagytermében.
dr. *Rádai* Lajos a »Székesfejvári Zenekedvelő-
Egyesület« alapszabályait előkészítő bizottság
elnöke üdvözlőlvén a nagy számmal egybegyűlt
hölgyeket és urakat *Havranék* József polgár-
mestert kérte fel — a jelenlevők nevében is —
ideiglenes elnökül, ki megköszönvén a közgyű-
lésnek belé helyezett bizalmát, az elnöki széket
elfoglalta. Tudatta a jelenlevőkkel, hogy az elő-
készítő bizottság megfontolás tárgyává tette, hogy
a t. érdeklődők a régi »Székesfejvári Dal-
egylet«-be tagokként lépjenek-e be, vagy külön
alakuljanak új egyletté. Ő a többséggel külön
alakulást ajánlott, még pedig azért, mert az
egyesülés nehézségeivel jár s külön alakulva
könnyebb lesz a régi tagokat befogadni. Aján-
lotta azért is, hogy még a látszata is ki legyen
zárván annak, mintha az újja szervezett egylet
a réginek vagyonát óhajtaná igénybe venni. Az
ajánlatot a közgyűlés helyesléssel elfogadta. Ez-
után dr. *Rádai* Lajos az általa kidolgozott alap-
szabály-tervezetet olvasta fel, melyet a közgyűlés
némi módosítással elfogadott. *Havranék* József
a szakértőkhöz azon kérdést intézte, hogy elegendő
erős lesz-e az egyesület saját célját szolgálni; s

minthogy figyelmet érdemlő kérdésére igenlő
választ kapott, buzdította a jelenlevőket, hogy
fáradságot nem ismerő kitartással, nem privat
érdekeket, hanem közös célt szolgáló egyetér-
téssel törekedjenek megközelíteni és elérni a
szép célt, melyet az egyesület kitűzött magának.
Együttal kérte a jelenlevőket, hogy nevék alá-
írásával lépjenek az egyesület tagjai sorába. Az
ívet 41-en írták alá. Az aláírások megtörténvén
az egyesület megalakulása kimondott. Ezután
az egylet helyiségének kérdése került szóba.
Elnök megfelelően tartotta a tüzölt egylet helyi-
ségét s miután dr. Bierbauer Viktor kijelentette,
hogy ez ügyben már eredménnyel el is járt, a
közgyűlés döntése a tüzölt egylet helyisége
mellett történt. A tisztikar következő kép alakult
meg: Elnök: Havranék József. Igazgató: dr.
Rádai Lajos. Titkár: Maron István. Pénztárnok:
Schmelzer Jákó. *Művészeti szakosztály:* Hermann
Ede, ifj. Jámbor Zsigmond, Tomm Béla, Vida
Dezso. *Választmányi tagok:* Brestyanszky Károlin,
Havas Gáborné, Heinrich Aranka, Leeb Erzsike,
dr. Löwy Károlyné, Schwarczbach Flóra, br.
Siebenrock Gusztávné, dr. Bierbauer Victor, dr.
Kapossy Endre, Klöckner József, dr. Lauschmann
Gyula, Merson Simon

— **Takarékpénztár és a választók.** A bodajki
választó kerületben a nem régen néppárti man-
dátumot kunyeráló *Baross* Károly győzött ag-
rárius-kormánypárti programmal. Egyike a leg-
unszimpatikusabb embereknek, a kit a maga fal-
ujában durva, kiméltelen modoráért nagyon vas-
tag titulusokkal szoktak illetni s a miről a választás
alkalmával is bátran ki lehetett volna állítani a
diszoklevelet. Ő maga szeret vele dicsekedni:
hogy nagy és erős pártot győzött le, de viszont
pl. a kis-keszkek azzal dicsekesznek, hogy ők 200
forinton alul nem voltak hajlandók elmenni a
szavazásra. Elmentek. A bodajki kálvinisták is
kivonultak a választás napján dolgozni a telekre
és azt mondták, hogy akkor szavaznak majd, ha
előbb megfizetik őket érte. Mi nem tudjuk, hogy
fizettek-e nekik, de hogy szavaztak, annyi bizo-
nyos. Az is áll, hogy pl. az urhidaiak néhány
emberét 2 frt. napidíj ígéretével csalták el, a
mire aztán Szabad-Battyánban azt mondták, hogy:
elég, ha igéri az ember, megadni nem muszáj.

Érdekes az is, hogy *Baross* ur mellett a
moóri takarékpénztár is nagyon verte a vasat.
Például az igazgató tüntetőleg járt mindig *Baross*-
sal. A néppárt bukását körülbelül ez a körülmény
tette lehetővé, hiszen annyira lóg az egész község
a takarékpénztártól, hogy úgy tekintik annak tiszt-
viselőit, mint a mumusokat. A kiket aztán meghó-
dítani nem tudtak, azokon utólag állanak boszut.
Érdekes adatot szolgáltatott erre nekünk
lapunk egyik barátja.

Egyik fiatal gazda, a ki különben igen jó
vagyoni viszonyok között van, a mennyiben
20—30 ezer forintot érő birtoka van, a minap
megszorult s hirtelenében néhány száz forintra
lett volna szüksége. Hova menjen? azért a taka-
rékpénztár, hogy ilyenkor segítsen a rájászorulókon.
A többiekkel együtt ott várakozott az igazgatóra,
a ki látván őt, először alaposan megvárakoztatta,
aztán mikor már egyedül voltak, ilyenformán
dörgött:

— Épen magát vártam. Pénz kellene ugy-e?
Nem kap, ilyen embereknek nem adunk.

Ez persze a liberálizmus, a jogoknak minél
szélesebb körben való megosztása.

Most a moóriak készülődnek, hogy keresz-
tény hitelszövetkezetet állítsanak fel, a mi azt
hiszzük, egészen természetes is. A takarékpénztár
a néptől él, annak a pénzével dolgozik s mikor
szükség van rá, liberálisan a legszebb és legérté-

kebb jogokat követeli ki. És csodálkoznak
még, hogy a nép elégedetlenkedik az urak ellen
és örömmel vonzódik olyan párt felé, a mely
nemcsak ígéretekkel traktálja, hanem mindenkor
segít is rajta. A néppártnak nem kell a népet
fanatizálni, eléggé fanatizálják a liberálisok.

— **Vörösmarty-gyász.** A Vörösmarty-kör ez
évben is Vörösmarty Mihály halálának évfor-
dulója allalmából holnap, azaz f. hó 20-án d. e.
fél 8 órákor a cisterciták templomában a költő
lelki üdvéért ünnepélyes gyászmisét mondát,
melyre a kör t. tagjait és családjukat, nemkü-
lönben a koszorus hazafi minden tisztelőjét a
választmány nevében meghívjuk és azon való
megjelenésüket kérjük. Székesfejvár, 1901. nov.
18-án. *Vérlessy* József, igazgató. dr. *Czapáry*
László, titkár.

— **Hajtvadászatok.** Id. Zichy Jenő gróf
nagyvárosi birtokán e héten nagyszabású hajtvá-
adászatokat rendez. Jelen vannak: Festetich
Pái gróf, Eisenbarth Károly ügyvéd, Hadik János
gróf, Majláth György gróf és fia, id. és ifj. Zichy
Géza grófok, Zichy Aladár gróf, ifj. Zichy János
gróf, Zichy Ráfáel gróf és neje Pallavicini Edina
grófnő, id. Zichy János gróf, Truka József.

— **Elismerés egy tanítónak.** Egy tanító, ki
a fatenyésztés terén érdemeket szerzett, Balogh
Sándor pázmándi (Fejérmegye) kántortanító, a
tankerület jegyzője, ki a fanemesítés terén kiváló
sikerrel működik, ugy annyira, hogy községébe
lépve már is észre lehet venni fáradsága gyü-
mölcsét, a mennyiben a gyümölcsfa-ültetés a
nép közt utasítása szerint széper kezd terjedni.
A faiskolát mintaszertű és szabályosan kezeli,
a miért a földművelésügyi miniszter 1897. évben
öt érdemi elismerésül diszoklevéllel tüntette
ki, majd ismét szorgalmát jutalmazandó, az állam
200 korona jutalomban, illetve tiszteletdíjban
részesíté. A tankerület tanfőnöke pedig érdemei-
nek s fáradhatlan tevékenységének elismerésül,
miután Páczner Adolf sukorói kántortanító a
fent elősoroltakat a tanítói gyűlés alkalmával a
kartársak tudomására hozta, indítványára általá-
nos helyesléssel s egyhangulag jegyzőkönyvi el-
ismerésben részesítették a buzgó tanítót.

— **Esküvő** Flezsár József m. kir. honvéd-
törzsőrmester holnap d. e. 10 órákor vezeti ol-
tárhoz özv. Juhász Jánosné szép és kedves leány-
nyát; Erzsikét.

— **Az elmebeteg** cím alatt a helyben meg-
jelenő krajcáros újság papír hasábjair, ha nem
csalódunk, Zelei Imre úr fene módon haragszik,
mert bátrak voltunk Berényi Mór urról megírni
véleményünket. Fáj neki az igazságos zsidó simo-
gatás, fáj pedig annyira, hogy a főorvostól a fő-
ügyészig szalad s az ő speciális jogi érzékével
vallás elleni izgatást lát e konkrét esetben. Jói
teszi, hadd lásson, ámbár sokkal jobban tenné,
ha az ő beteg agyvelejével az orvosnál maradna,
hisz senkinek inkább, mint neki van erre nagy
szüksége a kegyelem-kenyér mellett Bőveb-
ben nem reflektálnak Zelei Imre ur jogi
nyilatkozatára, ő irhat nyíltan és bátran, a mi
tetszik, mi nem nyulunk hozzá, nehogy kezünkre
ragadjon valami abból, a mit évekkal ezeltől az
ős királyi városban orczájára kentek Egyebekben
a csendes nyugalmat igen nagyon ajánljuk.

— **Halálozás.** Részvétellel vettük a gyászhi-
rt, hogy *Bakits* Ferenc nyug. orsz. szmi-tanodai
tanár f. hó 18-án hosszas szenvedés után 83 éves
korában meghalt. Az elhunytat ma d. u. 3 órákor
helyezték nyugalomra a Zöldfa-utca 4. sz. alatti
gyászaházból. Az engesztelő szent mise-áldozat a
megboldogult lelki üdvéért holnap d. e. 9 órákor
a szent Ferencz-rendűek templomában fog a
Mindenhatónak bemutatattani.

